

[Justitsministeren.]

en Beretning, der imidlertid bar det stærkeste Vidnesbyrd om, at der var gjort et overordentlig omfattende og indgaaende og indsigtfuldt Arbejde af dette Udvalg, hvilket resulterede i ikke mindre end 284 Ændringsforslag, som alle var vel overvejede. Jeg har nu udarbejdet det foreliggende Lovforslag paa Grundlag af mine to Forgængeres Forslag og med den størst mulige Hensyntagen til de Ændringsforslag, som er fremsat i Udvalgsberetningen fra sidste Rigsdagssamling, men der er dog et enkelt Punkt, som jeg, paa Grund af en nylig indtruffen Begivenhed, synes, at jeg maa sige et Par enkelte Ord om af mere almindelig Natur.

Jeg siger her til det sørgelige Lystmord, der nylig blev begaaet, og som jo satte Sindene stærkt i Bevægelse og fra mange Sider fremkaldte Kravet om, at Dødsstraffen skulde opretholdes i den nye Straffelov, idet man sagde som saa: Denne Mand har intet andet at sone med, han skal sone med sit Liv. Dette Argument lød jo meget bestikkende, men jeg tror, det er forkert. Det er ikke Hævn, der skal til i saadanne Tilfælde, og den afskrækkende Virkning, som skulde være forbundet med Dødsstraf, tror jeg heller ikke paa. Den, som begaar en saadan Forbrydelse, tænker neppe, i det Øjeblik han begaar den, paa den Straf, der eventuelt kan følge efter; de, der begaar slige bestialske Handlinger, vil altid i Forbrydelsesøjeblikket være forblindet af den frygtelige Drift, som behersker dem, og ikke have nogen Omtanke. Men selv om man nu ikke forkaster Hævn eller Gengældelse eller Afskrækkelse som Motiv for Straf, saa er man dog efterhaanden naaet frem til det Synspunkt, at det gælder om at straffe Forbryderen mere end selve Forbrydelsen, og om, at man ikke skal opretholde en Ordning som efter den nugældende Straffelov af 1866: en Masse Skuffer med Udskrift: den og den Forbrydelse; man trækker Skuffen ud, og saa finder man deri de Straffe angivet, som skal være Følgen af en saadan Forbrydelse, altsaa et kontant Apparat, der siger: Den Forbrydelse — den Straf.

Det, man er naaet frem til nu fra, man kan vel nok sige alle Sider, er dette, at det er Forbryderen, der skal straffes, Forbryderen og det forbryderiske Sindelag, af hvilket den foreliggende Forbrydelse kun er et Udslag. Den Anledning, som en begaaet Forbrydelse giver til, at en Person bliver stillet for Retten, bør, naar der handles rigtigt, foranledige en Undersøgelse af ved-

kommende Forbryders hele foregaaende Liv, en Undersøgelse af hans Udvikling og Karakter, af Mulighederne for at forbedre ham, af hans hele aandelige og legemlige Tilstand. Og Dommen bør være afpasset efter, hvad der overfor denne Person, dette Menneske, denne Forbryder, vil være den rigtige Straf, den bør være Udtryk for, hvilken Fremgangsmaade der vil være mest hensigtsmæssig overfor ham, om det er muligt ved en Straf at forbedre ham, eller om han maa betragtes som et fortabt Menneske, som man blot skal se at faa gjort uskadelig; Straffen skal ikke saa meget være afhængig af den enkelte Forbrydelse som af det forbryderiske Sindelag og af den Forbryders hele Karakter og Tilstand, som skal dømmes.

Derfor faar vi her forelagt et Forslag til en ny Straffelov med meget vide Strafferammer, saaledes at der for den samme Forbrydelse kan idømmes højst forskellige Straffe under Hensyn til, hvad Forbryderen fortjener efter hele sin Fortid og Tilstand. Nogen Plads for Dødsstraf i et saadant System tror jeg ikke, der er. Erfaringerne viser, at selv Personer, der har begaaet Forbrydelser, som i det Øjeblik, man blev bekendt med dem, vakte ikke alene den dybeste Forargelse, men ogsaa Rædsel, dog efter en Tids Forløb i Fængselet begynder at rette sig og efter adskillige Aars Straffetid har kunnet vende tilbage til det borgerlige Samfund og blive nyttige og lovydige Mennesker.

Dernæst maa man ogsaa huske paa, at den menneskelige Iagttagelsesevne er saa overordentlig mangelfuld. Den Paastand: det ved jeg bestemt, det har jeg set med mine egne Øjne, er en af de mindst begrundede Paastande, som eksisterer. Meget af det, vi selv ser med egne Øjne, ser vi forkert. Mange, som har set det samme, kan hver give sin Forklaring paa, hvad der er set; og maaske har ingen af dem set det, der virkelig foregik. Og man har i den menneskelige Erfaringskreds nu Vidnesbyrd om, at i Tilfælde, hvor man ved en Domsafsøgelse har været fuldkommen sikker paa, at man havde Grundlag for at dømme den paa-gældende skyldig i den Forbrydelse, der var ham paasigtet, har det paa den forunderligste Maade vist sig bagefter, at det alligevel ikke var ham, der havde gjort det. Men havde man overfor ham anvendt en Straf, hvis Virkning var uigenkaldelig, var man ogsaa afskaaret fra at give ham den Oprejsning, han burde have, fordi han var blevet uretfærdigt dømt. Alt dette taler paa saa afgørende Maade imod Dødsstraffen, at jeg ikke af den enkelte Begivenhed, der har